

การเก็บภาษีจากบริษัทต่างชาติที่ประกอบกิจการ ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ Tax Collection from Foreign Companies Providing Electronic Services

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปาริชาติ ม่วงศิริ*

Assistant Professor Parichart Moungsiri

วันที่ได้รับบทความ 6 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 26 กันยายน 2566; วันตอบรับตีพิมพ์ 24 ตุลาคม 2566

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันการประกอบธุรกิจที่ดำเนินกิจการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จำพวก Search Engine, Social Media Platform หรือ Online Marketplace เหล่านี้ล้วนเป็นกิจการอันเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและสร้างรายได้อย่างมหาศาล โดยรูปแบบในการให้บริการจะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวขับเคลื่อน ดังนั้น ถ้าผู้ให้บริการและผู้รับบริการอยู่กันคนละประเทศ การให้บริการดังกล่าวย่อมสามารถทำได้โดยไม่ต้องส่งพนักงานไปดำเนินงานหรือไม่ต้องตั้งตัวแทนในการดำเนินงานในสถานที่ที่มีการให้บริการเลย เมื่อพิจารณาจากรูปแบบของการดำเนินงานดังกล่าวกับกฎหมายภาษีอากรที่จัดเก็บจากบริษัทต่างชาติที่ประกอบธุรกิจในประเทศหรือมีแหล่งเงินได้เกิดขึ้นในประเทศ การให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ให้บริการต่างชาติกลับไม่ต้องเสียภาษีในประเทศไทย ในขณะที่บริษัทต่างชาติที่ขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อในประเทศไทยหรือบริษัทต่างชาติที่ได้รับค่าตอบแทนการให้บริการประเภทอื่น อาทิ ค่าตอบแทนการใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ กลับต้องเสียภาษีในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าบริษัทในประเทศไทยประกอบกิจการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์แก่ผู้รับ

* นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) มหาวิทยาลัยรังสิต, เนติบัณฑิตไทย, นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

การเก็บภาษีจากบริษัทต่างชาติที่ประกอบกิจการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์
Tax Collection from Foreign Companies Providing Electronic Services

บริการทั้งในและต่างประเทศ จะต้องเสียภาษีในประเทศไทยทั้งภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้ และอาจต้องเสียภาษีให้ต่างประเทศหากมีการให้บริการแก่ผู้รับบริการในต่างประเทศ เช่นนี้แล้วจะทำให้ต้นทุนในการแข่งขันของบริษัทในประเทศไทยมีสูงกว่าอันเป็นการกีดกันศักยภาพในการแข่งขันในตลาดโลก ดังนั้น การจัดเก็บภาษีจากการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของบริษัทต่างชาติจึงน่าจะเป็นวิธีการที่ทำให้ระบบภาษีที่จัดเก็บจากบริษัทต่างชาติมีความเป็นธรรมยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ภาษี การให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ ภาษีการให้บริการดิจิทัล

Abstract

Nowadays, businesses providing electronic services such as search engines, social media platforms, and online marketplaces are immensely popular among consumers, and they generate extremely high income. The form of services is driven by information technology. Although the service provider and the service receiver are in different countries, the services can still be provided without sending out staff or appointing representatives to work onsite. Considering this form of operation together with tax laws regarding corporate income tax collected from foreign companies or having sources of funds in Thailand, it turns out that foreign electronic service providers do not have to pay tax in the country. Meanwhile, foreign trading companies, who sell their products to buyers in Thailand or foreign companies who receive other compensation including for copyright infringement, have to pay tax in Thailand. Especially, if Thailand's companies conduct electronic service businesses for service receivers both in Thailand and other countries, they are required to pay both value added tax and income tax. Moreover, they may have to pay tax for other countries if there is service provision for receivers in those countries. Such matters create higher cost in business competition in Thailand which also suppresses the potential to compete in the global market. Therefore, tax collection from foreign electronic companies could be a method to make the system of taxing foreign companies more fair.

Keywords: Tax, Electronics Service, Digital Service Tax

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมสรรพากร, ‘หลักการกฎหมาย e-service’ (กรมสรรพากร, มปป.) <https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/lorchor/newsbanner/2021/07/e-service_thai.pdf?fbclid=IwAR145r4Twh-YmHYvRQflk5JOG313PPtH7vBwCneYK-a6vzHeMIPXeGSeTJo> สืบค้นเมื่อ 5 มิถุนายน 2566.

กรมสรรพากร, ‘VAT for Electronic Service (VES)’ (กรมสรรพากร, มปป.) <<https://eservice.rd.go.th/rd-ves-web/landing>> สืบค้นเมื่อ 29 มิถุนายน 2566.

กรมสรรพากร, ‘อนุสัญญาภาษีซ้อนที่มีผลใช้บังคับแล้ว’ (กรมสรรพากร, มปป.) <<https://www.rd.go.th/765.html>> สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2566.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5422/2536.

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม และดุยลักษณ์ ตราชูธรรม, ‘การพิจารณาสถานที่เกิดแหล่งเงินได้เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา’ (2552) 1 รพี52 วารสารคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 49.

ชุมพร เสนโสภา, *สารพันปัญหา ภ.ง.ด.54 VS ภ.พ.36 ภาษีเกี่ยวกับการจ่ายเงินไปต่างประเทศ* (พิมพ์ครั้งที่ 2, ธรรมนิติ เพรส 2562).

ทัศนีย์ เหลืองเรืองรอง, *ความรู้ทั่วไป กฎหมายภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2563* (พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 2563).

วิมพัทธ์ ราชประดิษฐ์, *กฎหมายภาษีอากรเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 2, วิญญูชน 2566).

ศุภลักษณ์ พินิจภูวดล, *กฎหมายภาษีอากร* (พิมพ์ครั้งที่ 5, วิญญูชน 2563).

สรายุทธ์ วุฒยาภรณ์, ‘ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากร’ (2548) 3 ตุลาคม 31.

iTax, ‘ภาษี e-Service สำหรับแพลตฟอร์มดิจิทัลต่างชาติ’ (iTax, 22 สิงหาคม 2564) <<https://www.itax.in.th/media/%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A9%E0%B8%B5-e-service/>> สืบค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2566.

ภาษาอังกฤษ

Australian Taxation Office, ‘Payments to foreign residents’ (ato, 16 February 2016) <<https://www.ato.gov.au/business/international-tax-for-business/payments-to-foreign-residents/>> สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2566.

Avalara, ‘Australian GST on digital services’ (Avalara, no publication date) <<https://www.avalara.com/vatlive/en/country-guides/oceania/australia/australian-gst-electronic-services.html?fbclid=IwAR3VH0URFpmXY5cmPYIFFBZYteSrib9VJhaURLifXUMYTILnLapCm9XrxY>> สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2566.

Avalara, ‘South Korean VAT on e-services’ (Avalara, no publication date) <<https://www.avalara.com/vatlive/en/country-guides/asia/south-korea/south-korean-vat-electronic-services.html?fbclid=IwAR01qFEWyegetYEUu1DuP7VniGcfM6q4tH1FqYQZNLS6SbwRKosc-oNFkes>> สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2566.

Cristina Enache, ‘2023 VAT Rates in Europe’ (taxfoundation, 31 January 2023) <<https://taxfoundation.org/value-added-tax-2023-vat-rates-europe/>> สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2566.

Daniel Bunn and Elke Asen, ‘What European Countries Are Doing about Digital Services Taxes’ (taxfoundation, 9 August 2022) <<https://taxfoundation.org/data/all/eu/digital-tax-europe-2022/>> สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2566.

Daniel Bunn and Sean Bray ‘The Latest on the Global Tax Agreement’ (taxfoundation)
<https://taxfoundation.org/global-tax-agreement/?fbclid=IwAR2BzPN059_m2y69wNvJRT0oVmE9t7-y4nhVQr0NQh0de93wN5sXvL3DF4Y> สืบค้นเมื่อ 31
กรกฎาคม 2566.

Elizabeth Hughes, ‘VAT on Cross Border Services and Digital Sales between the UK
and EU’ (theaccountancy, 8 June 2023) <https://www.theaccountancy.co.uk/vat/vat-on-cross-border-services-and-digital-sales-after-brexite-75904.html?fbclid=IwAR0E7KZMowOnKr40_w0gsooIWzmXMhRtYHExFu4LjxqH2SI6-k2VeCS4bllE> สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2566.

Global Vat Compliance, ‘Digital Services Taxes suspended for one year as 140+
countries need to reach agreement on Pillar 1 at the OECD talks’
(globalvatcompliance, no publication date) <<https://www.globalvatcompliance.com/globalvatnews/digital-services-taxes-suspended-for-one-year-as-140-countries-need-to-reach-agreement-on-pillar-1-at-the-oecd-talks/?fbclid=IwAR3KGH7K0-OybAM0QFkzLQTM7DosHfLbxuLsIX8XAlDrtEeM1rClw4fyzbY>> สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2566.

Inland Revenue Authority of Singapore, ‘Goods and Services Tax (GST): What it is
and how it works’ (iras, no publication date) <[https://www.iras.gov.sg/taxes/goods-services-tax-\(gst\)/basics-of-gst/goods-and-services-tax-\(gst\)-what-it-is-and-how-it-works](https://www.iras.gov.sg/taxes/goods-services-tax-(gst)/basics-of-gst/goods-and-services-tax-(gst)-what-it-is-and-how-it-works)> สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2566.

Inland Revenue Authority of Singapore, ‘GST on Imported Services’ (iras, no
publication date) <[https://www.iras.gov.sg/taxes/goods-services-tax-\(gst\)/gst-and-digital-economy/gst-on-imported-services?fbclid=IwAR3loMKLBO-2viBR39u6q9Vql__sDeh3BsNzvC3UGw2aQeLJY-SUzzBvmRI](https://www.iras.gov.sg/taxes/goods-services-tax-(gst)/gst-and-digital-economy/gst-on-imported-services?fbclid=IwAR3loMKLBO-2viBR39u6q9Vql__sDeh3BsNzvC3UGw2aQeLJY-SUzzBvmRI)> สืบค้นเมื่อ 1
กรกฎาคม 2566.

Jacinta Caragher ‘VAT confirmed on subscriptions for digital journals by foreign providers’ (vatcalc, 16 July 2023) <https://www.vatcalc.com/chile/chile-vat-digital-services-b2c-non-residents-update/?fbclid=IwAR1SK0IEJ9w0GkL1fPZEpZMBAzcZl-tw84qEOaQTLfBtSi8_nT-ElBoLwb0> สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2566.

Julia, ‘Digital Tax in Japan: Alert for E-service Companies’ (otaniaccounting, 21 May 2021) <<https://otaniaccounting.com/digital-tax-in-japan-alert-for-e-service-companies/?fbclid=IwAR1qmn1MjCBFYQ5nBLQlZJSmBqln84rYDutwllG3-uxTAFidQOYTuoCOOrE>> สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2566.

OECD, ‘Action 1 Tax Challenges Arising from Digitalisation’ (oecd, no publication date) <<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action1/?fbclid=IwAR2bnJQclivJ9eVxiAlqeGs-3RNZPRH6QgNxRQNAhltTmGVGgg1RKCK6syc>> สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2566.

PwC, ‘Japan Corporate – Taxes on corporate income’ (pwc worldwide tax summaries, 19 January 2023) <<https://taxsummaries.pwc.com/japan/corporate/taxes-on-corporate-income>> สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2566.

PwC, ‘Singapore Corporate - Withholding taxes’ (pwc worldwide tax summaries, 4 May 2023) <<https://taxsummaries.pwc.com/singapore/corporate/withholding-taxes>> สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2566.

PwC, ‘United Kingdom Corporate - Corporate residence’ (pwc worldwide tax summaries, 29 June 2023) <<https://taxsummaries.pwc.com/united-kingdom/corporate/corporate-residence?fbclid=IwAR3a2huKRVb0kU2i8jplIPghHBZHPAoQH4ruA2DEwVBB8i11yMnvG2D73U>> สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2566.

Richard Asquith ‘Uruguay VAT on foreign digital services’ (avalara, 25 July 2018)
<https://www.avalara.com/vatlive/en/vat-news/uruguay-vat-on-foreign-digital-services.html?fbclid=IwAR0IMskxXarAPDDWU_T__Jhnd__OCgQDRS21XEsnN_CboiZtPLc-PhzGh68> สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2566.

Richard Asquith ‘South Korea foreign digital service transaction reporting Jul 2022’ (vatcalc, 14 November 2021) <https://www.vatcalc.com/south-korea/south-korea-foreign-digital-services-transaction-reporting-jul-2022/?fbclid=IwAR1DrruklHMsJ8VZBQusFhStcBqgE6_8nEUMo-iWLxUyqk_dyxd5DYyFfAxM> สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2566.

Richard Asquith, ‘Updated rules post-Brexit for non-resident providers of electronic services to UK consumers’ (vatcalc, 20 November 2021) <https://www.vatcalc.com/uk/uk-vat-on-foreign-digital-services/?fbclid=IwAR3CpwwWWFqWaITKcz07RPaEWIweD6YuQltAYLyZbQ_WDQGHGo_Trlkr2NY> สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2566.

Richard Asquith, ‘Japan Consumption Tax on digital services update’ (vatcalc, 3 February 2023) <<https://www.vatcalc.com/japan/japan-consumption-tax-on-digital-services-update/?fbclid=IwAR2S1orEJF-9P3XxyxYiV362QSkrrqB3biywc6uSYBdvikFLbEeVNJw8pzvE>> สืบค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2566.

Richard Asquith ‘China VAT on foreign digital services update’ (vatcalc, 7 March 2023) <<https://www.vatcalc.com/china/china-vat-on-foreign-digital-services-update/>> สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2566.

Rödl & Partner, ‘BEPS 2.0: Pillar 1 and Pillar 2 Update’ (roedl, 13 July 2022) <<https://www.roedl.com/insights/beps-pillar-update?fbclid=IwAR3as5XRNNYepdvFXuKCS9ApFFqtKoT5-4jJf6Lx2PGLGkFuPj6lq1BVCOo>> สืบค้นเมื่อ 31 กรกฎาคม 2566.

Tax Foundation, ‘OECD Pillar 2 (Global Minimum Tax)’ (taxfoundation, no publication date) <https://taxfoundation.org/tax-basics/oecd-pillar-2-global-minimum-tax/?fbclid=IwAR1SXjtkySCpnr2r8fiuzLLyma14Wc2QD2RKIHylXfsT_z5sYRnxJ57SUml> สืบค้นเมื่อ 31 กรกฎาคม 2566.

The Investopedia Team, ‘Goods and Services Tax (GST): Definition, Types, and How It’s Calculated’ (Investopedia, 14 March 2023) <<https://www.investopedia.com/terms/g/gst.asp#toc-understanding-the-goods-and-services-tax-gst>> สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2566.

VATCalc, ‘Global VAT & GST on digital services to consumers’ (vatcalc, no publication date) <<https://www.vatcalc.com/global/global-vat-and-gst-on-digital-services-to-consumers/>> สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2566.